

GRONDSTOFFEN

Maker van Pampers vreest hogere prijzen

Verzorgings- en schoonmaakmiddelenconcern Procter & Gamble verwacht de komende tijd minder hard te groeien. Het bedrijf achter merken als Gillette, Pampers en Ariel ziet oplopende prijzen voor grondstoffen en vervoer. Tegelijkertijd nemen de oplopende kosten een hap van \$1,9 miljard dollar uit de resultaten. Nu de economie snel herstelt van de coronacrisis, is er aan allerlei materialen gebrek doordat bedrijven hun productie opvoeren. Daarnaast stijgen de kosten voor vervoer al lange tijd door een gebrek aan zeecontainers. Unilever waarschuwde twee weken geleden ook al voor de gevolgen van duurdere grondstoffen als palmolie en sojaolie.

OCTROOI

Koffiecupoorlog bij DE

Koffieproducent Jacobs Douwe Egberts in heeft de slag verloren om het alleenrecht op het gebruik van koffiecapsules voor Nespresso-apparaten. De Belgische koffieproducent Belmoca won eerder al een kort geding over de koffiecapsules, maar werd in april 2019 opnieuw door Douwe Egberts gedagvaard. Die hoopte dat zijn octrooi in een bodemprocedure alsnog overeind bleef.

Belmoca worden onder meer verkocht door Blokker en Albert Heijn. De Haagse rechtbank oordeelde dat er geen inbreuk is gemaakt op het octrooi. Alle vorderingen van Douwe Egberts werden daarom afgevoerd. Belmoca is het bedrijf van David Rubinstein. In het Vlaamse Londerzeel produceert hij koffiecapsules van aluminium, met een iets andere vorm dan de cups van Douwe Egberts. De cups van

€746 MILJOEN

Megaboete Amazon

Webwinkelconcern Amazon heeft van de Luxemburgse privacywaakhouder CNPD de grootste privacyboete die ooit is opgelegd in de Europese Unie. De boete bedraagt liefst €746 miljoen. Amazon zou de strenge regels voor gegevensbescherming hebben overtreden bij het verzamelen en gebruiken van persoonlijke gegevens. In de Europese Unie is Amazon gevestigd in Luxemburg en valt daarom in eerste instantie onder de Luxemburgse toezichthouder CNPD. De zaak in kwestie loopt al sinds 2019. Het besluit over de boete dateert van 16 juli, maar Amazon trad er vrijdags pas mee naar buiten.

CENTRALE BANKEN HOUDEN VAST AAN BELEID VAN EXTREEM LAGE RENTE EN OPKOPEN STAATSSCHULD

'Onderschat hoge inflatie niet'

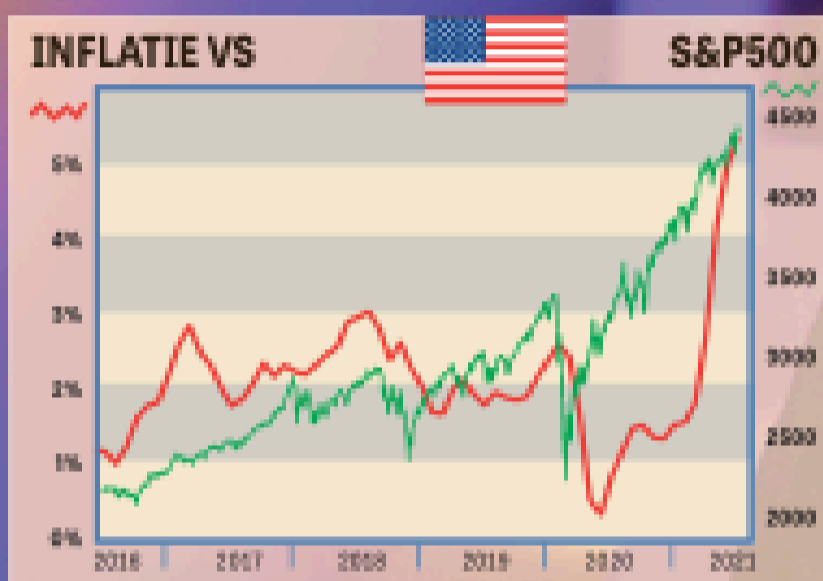
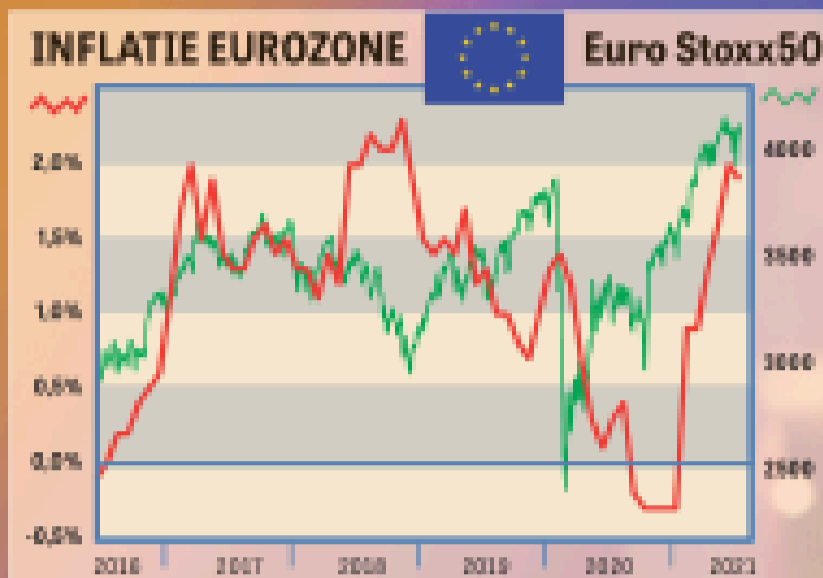
Hogere prijzen aan de pomp, meer betalen voor een nieuwe telefoon of in de supermarkt. Om nog maar te zwijgen van steeds onbetaalbaarere huizen en torenhoge koersen op de beurs: de stijgende inflatie laat zich aan alle kanten voelen. Waarom komen centrale banken dan toch niet in actie?

door Dorinde Meuzelaar

Vanwege de coronapandemie hebben landen de sluis opengezet: grote steunpakketten zijn opgetuigd om bedrijven op de been te houden en te zorgen dat mensen hun baan niet verliezen. Die steun werd betaald door schuld uit te geven. En dat is waar de centrale banken in beeld kwamen. Zij kochten die schuld weer van beleggers op. Daardoor bleef de rente voor veel landen beheersbaar, omdat bij een obligatie de koers tegengesteld beweegt aan de rente. Wel zo prettig, want door al die obligaties zijn de staatsschulden hard opgelopen. Maar dat beleid kent ook bijwerkingen. Niet alleen voor overheden is de rente extreem laag. Ook spaarders krijgen 0% rente. Beleggers die op zoek zijn naar winst, zochten de afgelopen jaren hun heil veelal in aandelen, die daarmee ook steeds duurder werden. Ook de hypotheekrente is extreem laag, wat de huizenprijzen heeft opdreef. En al loopt de pandemie hopelijk op zijn eind, voor het ruime monetair beleid geldt dat nog niet, zo bleek vorige week na de vergadering van de Europese Centrale Bank. Officieel probeert de ECB met haar beleid de inflatie naar 2% te krijgen. In juli bleek de inflatie in de eurozone gestegen naar 2,2%. Maar die stijging is volgens ECB-president Christine Lagarde tijdelijk. Oftewel: de geldkraan blijft open.

De boodschap van de Federal Reserve, het stelsel van Amerikaanse centrale banken, was deze week niet anders. Weliswaar zei voorzitter Jerome Powell dat de Fed voorzichtig gaat nadenken over het afbouwen van de steun, maar op korte termijn blijft de Fed volop kopen en blijft de rente laag. De Vries neemt de Verenigde Staten als voorbeeld, waar president Joe Biden heeft aangekondigd voor het verbeteren van de infrastructuur. „Dat is enorm. Om al die bruggen, wegen en spoorlijnen te bouwen moet je ook ingenieurs vinden en mensen die dat allemaal kunnen aanleggen. Dat geeft weer krapte en drijft prijzen en lonen op. Door dat element blijft de inflatie langer hoog dan waar centrale bankiers rekening mee houden.“ Bovendien ontleemt de ECB met dit beleid landen de prikkel om een nieuwe

buffer op te bouwen. Italië heeft een schuld van 150% van het bruto binnenlands product (bbp). Griekenland 200%, Frankrijk 115%. Ter vergelijking: Nederland zit rond de 60%. De noodzaak om die schuld weer in te dammen is er dankzij de ECB niet, want geld lenen kost niks. Zelfs Griekenland kon dit jaar tegen negatieve rente geld ophalen. „En daar zit het grote probleem“, zegt de Vries. „Somme economen zeggen dat een land met gemak een staatsschuld van 100% van het bbp kan hebben. Dat gaat goed, totdat de markt gaat twijfelen aan de houdbaarheid. Dan krijg je wat we in Griekenland hebben gezien: afschrijven op de staatsschuld, een stagnerende economie, torenhoge werkloosheid. En dat alles dan op veel grotere schaal.“ Maar wat Coen Teulings, voormalig directeur van het Centraal Planbureau betreft, zijn het juist de overheden die aan de slag moeten: „De ECB doet haar taak, namelijk de inflatie naar de 2% krijgen. Willen we een

BRUIN BUREAU

'Overheid moet ECB niet de schuld geven'

end aan de lage rente, dan moet de overheid meer gaan lenen en het tekort op laten lopen. „Dat de rente zo laag is, is namelijk een teken dat beleggers heel graag staatsobligaties kopen. En als het aanbod groter wordt, dan daalt de prijs van die obligaties en stijgt dus de rente. Ook macro-economen

de moeten samenwerken met de ECB zodat dat ene rentetarief werkt.“ Als voorbeeld noemen de economen de huizenprijzen. Pisani: „Overheden hebben veel meer instrumenten om de woningmarkt in goede banen te leiden. Waarom worden leennormen niet aangescherpt? In Frankrijk was er een huizenbubbel. En wat deed de overheid? Die maakte de hypotheekrente aantrekkelijk, waardoor prijzen nog verder opliepen.“

'Overheid moet ECB niet de schuld geven'

Anton Brender en Florence Pisani van vermogensbeheerder Candriam vinden dat er te veel op de ECB wordt geleund: „De ECB heeft weinig instrumenten. En nu ze die zo vaak moeten gebruiken, krijg je bubbels. Ondertussen doen overheden zelf veel te weinig. Het is alsof je op een fiets rijdt, en maar een van de twee wielen gebruikt.“ De ECB heeft maar één rentetarief, terwijl de verschillen tussen landen groot zijn. „Overhe-

den moeten samenwerken met de ECB zodat dat ene rentetarief werkt.“ Als voorbeeld noemen de economen de huizenprijzen. Pisani: „Overheden hebben veel meer instrumenten om de woningmarkt in goede banen te leiden. Waarom worden leennormen niet aangescherpt? In Frankrijk was er een huizenbubbel. En wat deed de overheid? Die maakte de hypotheekrente aantrekkelijk, waardoor prijzen nog verder opliepen.“ En consumenten die last hebben van hoge prijzen en lage rente? Teulings: „Het is niet de taak van de ECB om het leven voor de consument goedkoop te maken, dat gebeurt ook niet door een hogere rente. Die rent vooral de stijging van de lonen, daardoor zijn consumenten juist slechter af. Dat kleine beetje extra op je spaarrekening krijgt, weegt niet op tegen de kosten die er elders zijn.“

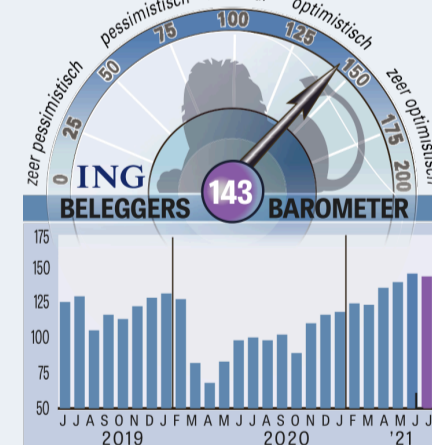

ECB-president Christine Lagarde

FERRE APPEL

Belegger pakt rentecadeautje gretig uit Eén groot beursfeest

Oplopende inflatie en centrale banken die de rente met rust laten: een groter cadeau kun je aandelenbeleggers eigenlijk niet geven, zegt Bob Homan, hoofd van ING's investment office. „Bedrijven hebben in de regel baat bij inflatie, omdat hun producten en diensten duurder worden en de omzet dus oploopt“, verklaart hij. „En als dan de rente ook nog eens heel laag is, dan krijg je de situatie dat de reële rente lager is dan ooit tevoren. En dat bepaalt de koersen.“ Geen wonder dus dat de AEX-index – deltaxionder of niet – deze week een record aantikte van maar liefst 753 punten.

De lage rente zorgt er op een andere manier voor dat er op de beurs meer records sneuvelen dan tijdens de Olympische Spelen: spaartegoed wordt uitgehold, en dus gaan meer mensen beleggen om toch maar rendement te halen. En dat lukt dit jaar tot nu toe aardig: de AEX staat op +20%. Critici vragen zich af of zo veel steun van centrale banken niet een beetje te veel van het goede is. „Dat doen ze al

sinds het begin van de coronacrisis“, merkt Homan op. „Misschien zie ik een mechanisme over het hoofd dat de boel kan laten klappen, maar vooralsnog blijkt dat centrale banken dit beleid wel degelijk kunnen volhouden.“ En toch, en toch: er komt een moment dat centrale bankiers vinden dat hij. „En als dan de rente ook nog eens heel laag is, dan krijg je de situatie dat de reële rente lager is dan ooit tevoren. En dat bepaalt de koersen.“ Geen wonder dus dat de AEX-index – deltaxionder of niet – deze week een record aantikte van maar liefst 753 punten. De lage rente zorgt er op een andere manier voor dat er op de beurs meer records sneuvelen dan tijdens de Olympische Spelen: spaartegoed wordt uitgehold, en dus gaan meer mensen beleggen om toch maar rendement te halen. En dat lukt dit jaar tot nu toe aardig: de AEX staat op +20%. Critici vragen zich af of zo veel steun van centrale banken niet een beetje te veel van het goede is. „Dat doen ze al

'ALS DIT MIS GAAT, KRIJG JE WAT WE IN GRIEKENLAND HEBBEN GEZIEN. MAAR DAN NOG GROTER'